

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY**

ZA 2020ROK

Żegocina, 08 marzec 2021r.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U z 2020 r. poz. 821./, który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Kierując się tą ideą, w przepisach ustawy duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii. Profilaktyka rodzinna będzie realizowana przede wszystkim przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc ma być skierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem.

Uregulowania prawne w/w ustawy mają za zadanie zapewnić efektywne sposoby wspierania rodziny w wychowaniu dzieci poprzez zapewnienie im pobytu w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych). Te placówki mają organizować dzieciom czas wolny i pomagać w nauce, przy stałej współpracy z rodzicami. Istotne znaczenie ma także praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m.in. w formie wsparcia Asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzony osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Zadania gminy z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

„Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
 - 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 1) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
 - 2) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, zastosowaniem systemu

teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

3) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Uchwałą Nr XXV/189/2013 Rady Gminy Żegocina z dnia 27 września 2013r, w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin wyznaczono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żegocinie jako podmiot właściwy dla realizacji zadania polegającego na pracy z rodziną w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żegocinie jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej podejmował w 2020 r. następujące działania:

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

1) Na terenie Gminy Żegocina w 2020 r. funkcjonowały 2 rodziny zastępczej:

- spokrewnione – 1
- niezawodowe – 1
- zawodowe - 0

2) Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z terenu. Gminy - 2 dzieci

Gmina współfinansuje koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka, 30% w drugim oraz 50% w trzecim i następnych latach.

W związku z tym, że dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej na starych zasadach gmina nie ponosiła kosztów z tego tytułu .

Jedną z form wspierania rodziny w Gminie Żegocina jest praca asystenta rodziny

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny, Jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, wówczas występuje z wnioskiem do Kierownika ośrodka o jego przydzielenie. Kierownik ośrodka po otrzymaniu wniosku przydziela asystenta.

GOPS zatrudnił na umowę zlecenia asystenta rodziny od 1.01.2020r do 31.12.2020r.. w wymiarze 0,25 etatu.

Ogólny koszt zatrudnienia Asystenta Rodziny wynosił 13.272,09 zł - całość płatna ze środków własnych gminy.

Na wniosek pracownika socjalnego objętych wsparciem asystenta rodziny były 4 rodziny /kontynuacja z poprzednich lat 3 rodziny/, pod opieką których znajdowało się 6-ro dzieci .

Wsparcie to obejmowało między innymi:

- poprawa sytuacji materialno - bytowej rodzin, poszukiwanie pracy,.
- ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy wyników w nauce,
- pomoc w kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich,
- motywowanie rodziców do prowadzenia treningów wzmocnienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczej, systematycznej pracy z dzieckiem,
- monitoring stanu zdrowia członków rodziny,

- zachęcanie rodziców do korzystania z usług poradni psychologiczno - pedagogicznej
- udzielanie informacji w zakresie przestrzegania zasad higieny wskazanych przez GIS, oraz zasad funkcjonowania w społeczeństwie w związku z pandemią COVID-19

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny to:

- niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, zaburzone relacje na linii rodzic- dziecko, niewłaściwe pełnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej problemy z nadużywaniem alkoholu, trudne warunki mieszkaniowe, problemy szkolne,
- niskie umiejętności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego z uwagi na występujące bezrobocie jednego z rodziców., problemy zdrowotne
- niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego ,konflikty w rodzinie mające wpływ na członków rodziny, zaburzone relacje na linii rodzic- dziecko, nadmierne korzystanie z komputera i telefonu przez dzieci, brak stałego zatrudnienia, problemy zdrowotne,
- trudna sytuacja zdrowotna mająca wpływ na bezradność opiekuńczo- wychowawczą i prowadzenia gospodarstwa domowego, brak własnego miejsca zamieszkania.

Działania Asystenta Rodziny w środowisku rodzin objętych wsparciem polegały przede wszystkim na wspólnych rozmowach, udzielaniu porad, podpowiadaniu rozwiązań, asystowaniu podczas wykonywania codziennych czynności oraz zobowiązaniu podopiecznych do wykonywania konkretnych zadań czy motywowanie do poprawy swojej sytuacji i zmiany na lepsze.

Wśród zasobów , na których można oprzeć prace z rodzinami największą rolę odgrywa chęć zmiany swojej sytuacji i aktywna współpraca. Działania te przynoszą najlepszy efekt w rodzinach, w których asystent zdobył zaufanie ich członków.

Zmęczenie, niechęć, brak wiary we własne możliwości a nawet wrogość i agresja przeplatają się z chwilami motywacji i dążenia do zmian. Do podejmowania najważniejszych decyzji rodziny potrzebują wiele czasu, ale systematyczne wizyty i rozmowy powoli przynoszą efekty. Rezultaty pracy Asystenta Rodziny najbardziej są widoczne przy wywiązywaniu się z obowiązków opiekuńczo- wychowawczych. Rodzice poświęcają więcej uwagi dzieciom, kontrolują stan zdrowia dziecka .

Asystent rodziny współpracował z placówkami oświatowymi, podmiotami i osobami specjalizującymi się w dziedzinach na rzecz dzieci i rodziny w tym: radcą prawnym , psychologiem, kuratorami i pracownikami socjalnymi.

Asystent rodziny prowadzi następującą dokumentację: plan pracy z rodziną, okresowe sprawozdania dotyczące pracy asystenta z rodziną, miesięczną kartę opisu czynności asystenta rodziny, notatki służbowe z wizyty w środowisku rodziny.

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji asystent rodziny w 2020r. wziął udział online w szkoleniu organizowanym przez firmę Profilaktyka KIER w Krakowie nt. Kompetentny asystent rodziny, wyzwania, potrzeby i standardy pracy.

W roku objętym sprawozdaniem rodziny nie korzystały z pomocy rodziny wspierającej.

W 2020 r. w Zespole Szkół w Żegocinie pomocą pedagoga objęto 180 uczniów , oraz w Szkole Podstawowej w Łącku Górne objęto 164 uczniów w tym m.in.:

- rozwiązywanie problemów wychowawczych, pomoc w sytuacjach kryzysowych
- współpraca z kuratorem sądowym
- współpraca z asystentem rodziny
- organizacja zajęć profilaktycznych

Ponadto w szkołach zostały przeprowadzone przez pedagogów szkolnych i wychowawców zajęcia online na temat: jak walczyć z depresją, bezpłatna pomoc psychologiczna dla uczniów i rodziców, "Dzieci w sieci"- jak chronić je przed szkodliwymi treściami, "Hejt wśród dzieci i młodzieży,"Jak

zachować spokój w czasie niepokoju", "Opowiadanie terapeutyczne- Rodzinna kwarantanna Nowaków", "Jak wspierać dzieci w czasie epidemii wirusa", "Słowa które pomagają budować relacje w rodzinie", "Jesteśmy uważni.Być rodzicem tu i teraz", "Jak wspomagać rozwój dziecka", "Bycie dobrym rodzicem zaczyna się od bycia dobrym dla siebie" "Jak dbać o dobre relacje z dzieckiem . podstawowej funkcji rodziny ,czym jest rodzina, systemy wartości, poczucie własnej wartości, jak radzić sobie z własną i cudzą agresją, umiejętność bezkonfliktowego rozwiązywania problemów, sztuki kompromisu, postawy asertywne, ,

Od 2018r. do 31 marca 2020r.przy Parafii Rzymsko Katolickiej p.w.św.Mikołaja B. w Żegocinie działała profesjonalna placówka wsparcia dziennego pn. „Nadzieja na lepsze Jutro” dla dzieci i młodzieży do 18-tego roku życia.

Placówka była prowadzona w formie:

- **opiekuńczo - wychowawczej** - zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań poprzez udział w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, artystycznych, grach dydaktycznych, zabawach, wycieczkach
- **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, logopedyczne, psychologiczne, psychoprofilaktyczne oraz korekcyjno- kompensacyjne i dydaktyczno-wyrównawcze
- **podwórkowej** - zajęcia animacyjne / plastyczne, techniczne, artystyczne, muzyczno-ruchowe, teatryki, spektakle, imprezy i spotkania okazjonalne z rodzinami/, współpraca z rodzinami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.

Placówka ta cieszyła się ogromnym zainteresowaniem zarówno ze strony rodziców jak i ich dzieci. W związku z czym konieczne byłoby utworzenie takiej placówki przez gminę.

Dzieci i młodzież na terenie gminy posiadają szeroki dostęp do różnego rodzaju zajęć sportowych i rekreacyjnych w sieci obiektów gminnych: boiska sportowe, kort tenisowy, basen, place zabaw, kino. Jednak z uwagi na COVID-19 dostęp do w/wym obiektów był ograniczony.

W 2020r. z uwagi na panującą pandemię i liczne obostrzenia działalność CKSiT na rzecz dzieci ograniczała się do organizowania warsztatów, konkursów.

Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Żegocinie jak co roku w okresie ferii zimowych zorganizował dla dzieci i młodzieży w formie zajęć: rękodzielnicze, kulinarne, rekreacyjne, turnieje i zabawy.

Natomiast w okresie wakacyjnym „Wakacje letnie w CKSiT” - 2 turnusy -4 dniowe dla 50-ga dzieci . Organizowane były m.in. zajęcia sportowo-rekreacyjne, wycieczki: na basen w Łąckie Górnej i Bochni, pobyt w stadninie koni w Żmiącej i w Bochni, zwiedzanie Muzeum Ziemi Wiśnickiejw Nowym Wiśniczu, odwiedziny w mini zoo w Bacówce Biały Jeleń,spędzenie aktywnego dnia w Iwkowej, zdobywając wieżę widokową "Szpilówka".

Sporządzono 08.03.2021r.